

ΖΟΕΛ ΝΤΙΚΕΡ

Η αλήθεια για
την υπόθεση
Χάρρυ Κέμπερτ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΜΕΓΑΛΟ ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
• ΒΡΑΒΕΙΟ GONCOURT DES LYCÉENS • ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΕΡ. *LIRE*
ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ • ΒΡΑΒΕΙΟ AUDIOLIB

Ζοέλ Ντικέρ

Η αλήθεια για την υπόθεση Χάρρυ Κέμπερτ

Μυθιστόρημα

Μετάφραση από τα γαλλικά:
Γιάννης Στρίγκος

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 303

Ζοέλ Ντικέρ, *Η αλήθεια για την υπόθεση Χάρου Κέμπερτ*

Τίτλος πρωτοτύπου Joël Dicker, *La Vérité sur l’Affaire Harry Quebert*

Μετάφραση: Γιάννης Στρίγκος

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια, διορθώσεις: Ιωάννα Ανδρέου

Σελιδοποίηση: ΦΑΣΜΑ ΑΦΟΙ Καπένη Κ. & Α. Ο.Ε.

Φιλμ, μοντάζ: Γιώργος Κεραμάς

Copyright © Éditions de Fallois/L’Âge d’Homme, 2012

Copyright © για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης Α.Ε.Ε.Δ.Ε.

(Εκδόσεις Πατάκη), Αθήνα, 2012

Πρώτη έκδοση στη γαλλική γλώσσα από τις εκδόσεις Éditions de Fallois/
L’Âge d’Homme, Παρίσι, 2012

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,
Αθήνα, Απρίλιος 2014

Κ.Ε.Τ. 8290 Κ.Ε.Π. 217/14

ISBN 978-960-16-5140-8

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ.

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,
ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Στους γονείς μου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η μέρα της εξαφάνισης (Σάββατο 30 Αυγούστου 1975) . . . 11

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οκτώβριος 2008 (33 χρόνια μετά την εξαφάνιση) 13

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Η ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

(8 μήνες πριν από την έκδοση του βιβλίου)

31. Στην άβυσσο της μνήμης	17
30. Ο Απίθανος	43
29. Μπορεί κανείς να ερωτευθεί ένα δεκαπεντάχρονο κορίτσι;	67
28. Η σημασία τού να ξέρεις να πέφτεις (Πανεπιστήμιο του Μπάρρους, Μασσαχουσέτη, 1998-2002)	90
27. Εκεί όπου θα φύτευαν τις ορτανσίες	113
26. N-O-A-A (Ορόρα, Νιου Χαμσάιρ, Σάββατο 14 Ιουνίου 1975)	142
25. Σχετικά με τη Νόλα	154
24. Αναμνήσεις από την εθνική εορτή	177
23. Εκείνοι που την ήξεραν καλά	191
22. Αστυνομική έρευνα	218
21. Περί δυσκολίας του έρωτος	237
20. Η μέρα του garden party	256
19. Η υπόθεση Χάρρυ Κέμπερτ	274
18. Μάρθα'ς Βίνγιαρντ (Μασσαχουσέτη, τέλη Ιουλίου 1975)	301
17. Απόπειρα φυγής	321

16. Οι ρίζες του κακού (Ορόρα, Νιου Χαμσάιρ, 11-20 Αυγούστου 1975)	349
15. Πριν από την καταιγίδα	371

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ
 Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ
 (Η συγγραφή του βιβλίου)

14. Η περιβόητη 30ή Αυγούστου του 1975	395
13. Η καταιγίδα	412
12. Εκείνος που ζωγράφιζε πίνακες	441
11. Περιμένοντας τη Νόλα	460
10. Αναζητώντας ένα δεκαπεντάχρονο κορίτσι (Ορόρα, Νιου Χαμσάιρ, 1-18 Σεπτεμβρίου 1975)	475
9. Μια μαύρη Μόντε Κάρλο	491
8. Ο ανώνυμος επιστολογράφος	519
7. Μετά τη Νόλα	548
6. Η αρχή του Μπαρνάσκι	562

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ
 Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ
 (Έκδοση του βιβλίου)

5. Το κορίτσι που συγκίνησε την Αμερική	585
4. Sweet home Alabama	614
3. Election Day	631
2. Το τέλος της παρτίδας	652
1. Η αλήθεια για την υπόθεση Χάρρυ Κέμπερτ	667

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οκτώβριος 2009 (Έναν χρόνο μετά την έκδοση του βιβλίου)	713
Ευχαριστίες	717

Η μέρα της εξαφάνισης
(Σάββατο 30 Αυγούστου 1975)

«**ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ**, λέγετε; Τι σας συμβαίνει;»

«Ναι; Ονομάζομαι Ντέμπορα Κούπερ, μένω στο Σάιντ Κρηκ Λέιν. Νομίζω πως μόλις είδα μια κοπέλα να την κυνηγάει ένας άντρας στο δάσος».

«Τι ακριβώς συνέβη;»

«Δεν ξέρω! Στεκόμουν στο παράθυρο, κοιτούσα προς το δάσος, και τότε είδα αυτή την κοπέλα να τρέχει ανάμεσα στα δέντρα... Πίσω της ήταν ένας άντρας... Νομίζω πως προσπαθούσε να του ξεφύγει».

«Πού βρίσκονται τώρα;»

«Δεν... δεν τους βλέπω πια. Μέσα στο δάσος».

«Στέλνω αμέσως ένα περιπολικό, κυρία μου».

Αυτό το τηλεφώνημα ήταν η αρχή του περιστατικού που συγχλόνησε την πόλη της Ορόρα, στο Νιου Χαμσάιρ. Εκείνη τη μέρα, ένα κορίτσι από την περιοχή, η Νόλα Κέλλεργκαν, δεκαπέντε ετών, εξαφανίστηκε. Τα ίχνη της δεν ξαναβρέθηκαν ποτέ.

Οκτώβριος 2008

(33 χρόνια μετά την εξαφάνιση)

ΟΛΟΙ ΜΙΛΟΥΣΑΝ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ. Δεν μπορούσα πια να κυκλοφορήσω ήσυχος στους δρόμους της Νέας Υόρκης, ούτε να κάνω τζόκινγκ στις αλέες του Σέντραλ Παρκ χωρίς να με αναγνωρίσουν οι περαστικοί και να αναφωνήσουν: «Ε! Κοιτάξτε! Ο Γκόλντμαν! Ο συγγραφέας!». Ενίοτε μάλιστα, ορισμένοι άρχιζαν να τρέχουν ξοπίσω μου για να μου κάνουν τις ερωτήσεις που τους τριβέλιζαν: «Είναι αλήθεια αυτά που λέτε στο βιβλίο σας; Όντως το έκανε αυτό ο Χάρρυ Κέμπερτ;». Στο καφέ του Ουέστ Βίλατζ όπου σύχναζα, κάποιοι πελάτες δεν δίσταζαν να καθίσουν στο τραπέζι μου για να μου μιλήσουν: «Διαβάζω το βιβλίο σας αυτή την περίοδο, κύριε Γκόλντμαν. Δεν μπορώ να το αφήσω απ' τα χέρια μου! Και το πρώτο ήταν πολύ καλό, αλλά αυτό εδώ... Αλήθεια σας πρόσφεραν ένα εκατομμύριο δολάρια για να το γράψετε; Πόσων χρονών είστε; Κοντά στα τριάντα; Τριάντα! Κι έχετε μαζέψει κιόλας τόσο χρήμα!». Ακόμη κι ο θυρωρός της πολυκατοικίας μου, που τον έβλεπα να προχωράει την ανάγνωση του βιβλίου μου όποτε δεν έτρεχε ν' ανοίξει την πόρτα, τελικά με στρίμωξε για κάμποση ώρα μπροστά στο ασανσέρ όταν το τελείωσε, για να μου καταθέσει τις σκέψεις του: «Όστε αυτό συνέβη στη Νόλα Κέλλεργκαν! Τι φρίκη! Μα πώς μπορεί κανείς να φτάσει σ' αυτό το σημείο; Ε, κύριε Γκόλντμαν, πώς είναι δυνατόν;».

Όλη η Νέα Υόρκη είχε παθιαστεί με το βιβλίο μου· είχε κυκλοφορήσει πριν από δυο βδομάδες και ήταν ήδη σίγουρο πως θα ήταν το πρώτο σε πωλήσεις για τη χρονιά εκείνη σε ολόκληρη την

αμερικανική ήπειρο. Όλοι ήθελαν να μάθουν τι συνέβη στην Ορόρα το 1975. Παντού μιλούσαν γι' αυτό, στην τηλεόραση, στο ραδιόφωνο, στις εφημερίδες. Δεν είχα ακόμη πατήσει τα τριάντα καλά καλά και μ' αυτό το βιβλίο, που ήταν μόλις το δεύτερο στην καριέρα μου, είχα γίνει ο πιο περίοπτος συγγραφέας της χώρας μου.

Η υπόθεση που συγκλόνιζε την Αμερική και από την οποία είχα αντλήσει το υλικό για την αφήγησή μου είχε ξεσπάσει μερικούς μήνες νωρίτερα, στις αρχές του καλοκαιριού, όταν βρέθηκε ό,τι είχε απομείνει από το πτώμα μιας κοπέλας που είχε εξαφανιστεί πριν από τριάντα τρία χρόνια. Έτσι άρχισαν τα γεγονότα στο Νιου Χαμσάιρ που θα αναφερθούν εδώ και που, δίχως αυτά, η μικρή πόλη της Ορόρα θα είχε σίγουρα παραμείνει άγνωστη στην υπόλοιπη Αμερική.

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Η ασθένεια των συγγραφέων

(8 μήνες πριν από την έκδοση του βιβλίου)

Στην άβυσσο της μνήμης

«Το πρώτο κεφάλαιο, Μάρκουσ, είναι πολύ σημαντικό. Αν δεν αρέσει στους αναγνώστες, δεν θα διαβάσουν το υπόλοιπο βιβλίο. Με τι σκοπεύεις να ξεκινήσεις το δικό σου;»

«Δεν ξέρω, Χάρρυ. Πιστεύεις πως θα τα καταφέρω μια μέρα;»

«Τι να καταφέρεις;»

«Να γράψω ένα βιβλίο».

«Είμαι βέβαιος γι' αυτό».

ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 2008, ήτοι περίπου ενάμιση χρόνο αφότου είχα γίνει, χάρη στο πρώτο μου μυθιστόρημα, το νέο ίνδαλμα της αμερικανικής λογοτεχνίας, με έπιασε μια τρομερή κρίση, η λεγόμενη «κρίση της λευκής σελίδας», σύνδρομο που, απ' ό,τι φαίνεται, δεν είναι σπάνιο στους συγγραφείς που γνώρισαν μια άμεση και εκκωφαντική επιτυχία. Η αρρώστια δεν είχε έρθει έτσι ξαφνικά, είχε φωλιάσει μέσα μου λίγο λίγο. Ήταν λες και το μυαλό μου, προσβεβλημένο απ' αυτή, να έπαυε σιγά σιγά να λειτουργεί. Δεν θέλησα να δώσω σημασία στα πρώτα συμπτώματα, είπα μέσα μου πως η έμπνευση θα επέστρεφε την επόμενη μέρα, ή τη μεθεπόμενη, ή ίσως την παραπάνω ακόμα. Αλλά οι μέρες, οι εβδομάδες και οι μήνες περνούσαν και η έμπνευση δεν έλεγε να επιστρέφει.

Η κατάβασή μου στην κόλαση διαχωριζόταν σε τρεις φάσεις.

Η πρώτη, απαραίτητη σε κάθε ιλιγγιώδη πτώση, υπήρξε το αστραπιαίο μου σκαρφάλωμα στην κορυφή· το πρώτο μου μυθιστόρημα είχε πουλήσει δύο εκατομμύρια αντίτυπα, εκτοξεύοντάς με, στην ηλικία των είκοσι οκτώ ετών, στην κατηγορία των επιτυχημένων συγγραφέων. Αυτό συνέβη το φθινόπωρο του 2006 και μέσα σε μερικές εβδομάδες το όνομά μου είχε γίνει διάσημο· ήμουν παντού, στην τηλεόραση, στις εφημερίδες, στα εξώφυλλα των περιοδικών. Το πρόσωπό μου εμφανιζόταν σε τεράστιες διαφημιστικές πινακίδες στους σταθμούς του μετρό. Οι πιο αυστηροί κριτικοί των σημαντικότερων εντύπων της Ανατολικής Ακτής συμφωνούσαν απόλυτα μεταξύ τους, ο νεαρός Μάρκους Γκόλντμαν θα γινόταν ένας πολύ μεγάλος συγγραφέας.

Ένα βιβλίο, ένα μόνο, και ήδη έβλεπα να μου ανοίγουν οι πόρτες μιας καινούριας ζωής, της ζωής των νέων και πάμπλουτων σταρ. Μετακόμισα από το σπίτι των γονιών μου στο Μονκλέρ του Νιου Τζέρσεϋ και εγκαταστάθηκα σ' ένα πολυτελές διαμέρισμα στο Βίλατζ, άλλαξα το Φορντ αμάξι μου από τρίτο χέρι και πήρα ένα ολοκαίνουριο μαύρο Ρέιντζ Ρόβερ με φιμέ τζάμια, άρχισα να συχνάζω στα σικάτα εστιατόρια, προσέλαβα έναν ατζέντη στην υπηρεσία μου, ο οποίος διαχειριζόταν τον χρόνο μου κι ερχόταν να δει τους αγώνες μπέιζμπολ στην τεράστια οθόνη τηλεόρασης του νέου μου σπιτιού. Νοίκιασα, δυο βήματα από το Σέντραλ Παρκ, ένα γραφείο, στο οποίο μια γραμματέας λίγο τσιμπημένη μαζί μου που άκουγε στο όνομα Ντενίζ περνούσε από κόσκινο την αλληλογραφία μου, ετοίμαζε τον καφέ μου και ταξινομούσε τα πιο σημαντικά μου έγγραφα.

Τους πρώτους έξι μήνες μετά την έκδοση του βιβλίου, αρκέστηκα στο να απολαμβάνω τις ανέσεις της καινούριας μου ζωής. Το πρωί, περνούσα από το γραφείο μου για να ρίξω μια ματιά στα άρθρα που τυχόν μιλούσαν για μένα και να διαβάσω τα δεκάδες γράμματα των θαυμαστών που λάμβανα καθημερινά και που η Ντενίζ στη συνέχεια τα τακτοποιούσε μέσα σε μεγάλα ντοσιέ. Κι έπειτα, ικανοποιημένος από τον εαυτό μου και κρίνοντας πως είχα δουλέψει αρκετά, περιδιάβαινα χαζεύοντας τους δρόμους του Μανχάτταν, όπου οι περαστικοί σιγοφιθύριζαν στο πέ-

ρασμά μου. Αφιέρωνα τον υπόλοιπο χρόνο της μέρας μου στο να απολαμβάνω τα καινούρια δικαιώματα που μου είχε παραχωρήσει η διασημότητα: το δικαίωμα να αγοράζω οτιδήποτε επιθυμούσα, το δικαίωμα να βρίσκομαι στις κερκίδες VIP του Μάντισον Σκουέαρ Γκάρντεν για να παρακολουθώ τα ματς των Rangers, το δικαίωμα να πατάω σε κόκκινα χαλιά μαζί με αστέρες της μουσικής των οποίων, νεότερος, αγόραζα όλους τους δίσκους, το δικαίωμα να βγαίνω με τη Λύντια Γκλουρ, την πρωταγωνίστρια της πιο επιτυχημένης τηλεοπτικής σειράς της εποχής, που ήταν περιζήτητη παντού. Ήμουν ένας διάσημος συγγραφέας· είχα την εντύπωση πως ασκούσα το ωραιότερο επάγγελμα του κόσμου. Και, βέβαιος πως η επιτυχία μου θα διαρκούσε για πάντα, δεν είχα λάβει υπόψη μου τις αρχικές προειδοποιήσεις του ατζέντη μου και του εκδότη μου, οι οποίοι με πίεζαν να ξαναπιάσω δουλειά και ν' αρχίσω να γράφω το δεύτερο μυθιστόρημά μου.

Στη διάρκεια των επόμενων έξι μηνών συνειδητοποίησα πλέον πως άλλαζε ο άνεμος. Τα γράμματα των θαυμαστών άρχισαν να αραιώνουν και ο κόσμος με πλησίαζε όλο και λιγότερο στον δρόμο. Σύντομα, όσοι περαστικοί με αναγνώριζαν ακόμα άρχισαν να με ρωτούν: «Ποιο θα είναι το θέμα του επόμενου βιβλίου σας, κύριε Γκόλντμαν; Και πότε θα βγει;». Κατάλαβα πως έπρεπε να στρωθώ και στρώθηκα. Είχα σημειώσει κάποιες ιδέες σε σκόρπια φύλλα και είχα γράψει την περίληψη από κάποιες ιστορίες στον υπολογιστή μου. Τίποτα πολύ καλό όμως. Σκέφτηκα τότε άλλες ιδέες κι έγραψα άλλες περιλήψεις. Αλλά επίσης χωρίς επιτυχία. Τελικά αγόρασα έναν καινούριο υπολογιστή, με την ελπίδα πως μαζί του θα αγόραζα καλές ιδέες και έξοχες περιλήψεις. Μάταια όμως. Στη συνέχεια, επιχείρησα να αλλάξω μέθοδο. Αγγάρευα την Ντενίζ ως αργά το βράδυ για να της υπαγορεύω αυτά που πίστευα πως είναι σπουδαίες φράσεις, ωραίες λέξεις και εξαιρετικές μυθιστορηματικές ατάκες. Αλλά την επόμενη μέρα οι λέξεις μού φαινόταν άχρωμες, οι φράσεις μου στρεβλές και οι ατάκες μου αποτυχημένες. Έμπαινα στη δεύτερη φάση της αρρώστιας μου.

Το φθινόπωρο του 2007, έκλεισε ένας χρόνος από την έκδοση του βιβλίου μου κι εγώ δεν είχα ακόμη γράψει ούτε μια αράδα

από το επόμενο. Όταν δεν υπήρχαν πια άλλα γράμματα προς ταξινόμηση, όταν έπαψαν να με αναγνωρίζουν στους δημόσιους χώρους κι όταν στα μεγάλα βιβλιοπωλεία του Μπρόντγουεϊ οι αφίσες μου εξαφανίστηκαν, κατάλαβα πως η δόξα ήταν εφήμερη. Η δόξα ήταν μια πεινασμένη γοργόνα κι όσοι δεν την έθρεφαν έβλεπαν πολύ γρήγορα τον εαυτό τους να αντικαθίσταται από κάποιους άλλους. Οι πολιτικοί της επικαιρότητας, η εκκολαπτόμενη σταρ του καινούριου τηλεοπτικού ριάλιτι, το ροκ συγκρότημα που είχε μόλις σημειώσει μεγάλη επιτυχία, όλοι αυτοί είχαν τραβήξει επάνω τους το κομμάτι της προσοχής που μου αναλογούσε. Κι όμως, είχαν περάσει μονάχα δώδεκα μήνες από την έκδοση του βιβλίου μου, ένα χρονικό διάστημα γελοία μικρό κατά την άποψή μου, αλλά το οποίο, στην ανθρώπινη κλίμακα, αντιστοιχούσε σε μια αιωνιότητα. Στη διάρκεια της ίδιας εκείνης χρονιάς, στην Αμερική και μόνο, είχαν γεννηθεί ένα εκατομμύριο παιδιά, είχαν πεθάνει ένα εκατομμύριο άνθρωποι, είχαν πυροβοληθεί τουλάχιστον δέκα χιλιάδες άτομα, μισό εκατομμύριο είχαν πέσει στα ναρκωτικά, ένα εκατομμύριο είχαν γίνει εκατομμυριούχοι, δεκαεπτά εκατομμύρια άνθρωποι είχαν αλλάξει κινητό, πενήντα χιλιάδες είχαν σκοτωθεί σε τροχαίο και, για τον ίδιο λόγο, δύο εκατομμύρια είχαν τραυματιστεί περισσότερο ή λιγότερο σοβαρά. Όσο για μένα, είχα γράψει ένα και μόνο βιβλίο.

Ο μεγάλος εκδοτικός οίκος της Νέας Υόρκης Σμιτ & Χάνσον, που μου είχε προσφέρει ένα διόλου ευκαταφρόνητο χρηματικό ποσό για να εκδώσει το πρώτο μου μυθιστόρημα και είχε εναποθέσει πολλές ελπίδες επάνω μου, πολιορκούσε αδιάκοπα τον ατζέντη μου, τον Ντάγκλας Κλάρεν, ο οποίος κυνηγούσε εμένα με τη σειρά του. Μου έλεγε πως ο χρόνος μάς πίεζε, πως έπρεπε οπωσδήποτε να παραδώσω ένα καινούριο χειρόγραφο, κι εγώ προσπαθούσα να τον καθησυχάσω για να καθησυχάσω τον εαυτό μου, λέγοντάς του πως το δεύτερο μυθιστόρημά μου προχωρούσε με καλούς ρυθμούς και πως δεν έπρεπε να στεναχωριέται για τίποτα. Αλλά παρά τις ώρες που περνούσα κλεισμένος στο γραφείο μου, οι σελίδες μου έμεναν λευκές. Η έμπνευσή μου με είχε εγκαταλείψει απροειδοποίητα και δεν μπορούσα να την ξανα-

βρώ. Και το βράδυ, στο κρεβάτι μου, μην μπορώντας να κοιμηθώ, σκεπτόμουν πως σε λίγο καιρό, πριν καν κλείσει τα τριάντα, ο μεγάλος Μάρκος Γκόλντμαν δεν θα υπήρχε πια. Αυτή η σκέψη με τρώαξε τόσο, που αποφάσισα να φύγω διακοπές για να βγάλω τις κακές σκέψεις απ' το μυαλό μου. Έκανα δώρο στον εαυτό μου έναν μήνα σε κάποιο υπερπολυτελές ξενοδοχείο στο Μαϊάμι, με το πρόσχημα πως ήθελα να γεμίσω τις μπαταρίες μου, πεπεισμένος βαθιά μέσα μου πως το να αράξω κάτω από τους φοίνικες θα μ' έκανε να ξεναβρώ όλες τις δυνατότητες της δημιουργικής μου ιδιοφυΐας. Αλλά η Φλόριντα δεν ήταν βέβαια παρά μια θαυμαστή απόπειρα φυγής και, δυο χιλιάδες χρόνια πριν από μένα, ο Σενέκας είχε ήδη βιώσει αυτή την επώδυνη κατάσταση: Οπουδήποτε και να αποδράσετε, τα προβλήματά σας τρυπώνουν στις αποσκευές σας και σας ακολουθούν παντού. Ήταν λες και, πριν προλάβω καλά καλά να φτάσω στο Μαϊάμι, ένας ευγενέστατος αχθοφόρος από την Κούβα να είχε τρέξει ξοπίσω μου με το που βγήκα από το αεροδρόμιο για να μου πει:

«Είστε ο κύριος Γκόλντμαν;».

«Μάλιστα».

«Τότε αυτό είναι δικό σας».

Και να μου είχε δώσει έναν φάκελο που περιείχε ένα πάκο σελίδες.

«Είναι οι λευκές μου σελίδες;»

«Μάλιστα, κύριε Γκόλντμαν. Τι νομίζατε, πως θα φεύγατε από τη Νέα Υόρκη χωρίς να τις πάρετε μαζί σας;»

Έτσι λοιπόν, πέρασα έναν μήνα στη Φλόριντα κλεισμένος σε μια σουίτα με τους δαίμονές μου, άθλιος και πεισσωμένος. Στον υπολογιστή μου, αναμμένο μέρα νύχτα, το αρχείο στο οποίο είχα δώσει τον τίτλο *νέο_μυθιστόρημα.doc* παρέμενε απελπιστικά ανέγγιχτο. Κατάλαβα πως είχα κολλήσει μια ασθένεια πολύ διαδεδομένη στους καλλιτεχνικούς κύκλους τη βραδιά που κέρασα ένα κοκτέιλ μαργαρίτα τον πιανίστα του μπαρ στο ξενοδοχείο. Κάθισε σ' ένα σκαμπό στο μπαρ και μου είπε πως σ' όλη του τη ζωή είχε συνθέσει ένα και μοναδικό τραγούδι, το οποίο όμως είχε γίνει τεράστιο σουξέ. Είχε γνωρίσει τέτοια επιτυχία, που δεν είχε

κατορθώσει ποτέ πια να γράφει κάτι άλλο, και τώρα, πάμφτωχος και δυστυχής, επιβίωνε παίζοντας στο πιάνο τα σουξέ άλλων για τους πελάτες του ξενοδοχείου. «Εκείνη την εποχή, έκανα τρομερές τουρνέ στις μεγαλύτερες αίθουσες της χώρας», μου είπε γαντζωμένος από τον γιακά του πουκαμίσου μου. «Δέκα χιλιάδες άνθρωποι ούρλιαζαν το όνομά μου, γκόμενες λιποθυμούσαν κι άλλες πετούσαν προς το μέρος μου το κιλοτάκι τους. Χαμός!» Κι αφού έγλειψε πρώτα σαν σκυλάκι το αλάτι γύρω απ' το ποτήρι, πρόσθεσε: «Μα τον Θεό, αλήθεια σου λέω». Το χειρότερο ήταν αυτό ακριβώς, ήξερα πως μου έλεγε αλήθεια.

Η τρίτη φάση των δεινών μου ξεκίνησε με το που επέστρεψα στη Νέα Υόρκη. Στο αεροπλάνο που με γύριζε πίσω από το Μαϊάμι, διάβασα ένα άρθρο σχετικά μ' έναν πρωτοεμφανιζόμενο συγγραφέα και το μυθιστόρημά του, το οποίο εκθείαζαν οι κριτικοί, και, φτάνοντας στο αεροδρόμιο Λα Γκουάρντια, είδα το πρόσωπό του σε μεγάλες αφίσες στην αίθουσα παραλαβής αποσκευών. Η ζωή με ειρωνευόταν: όχι μονάχα με ξεχνούσαν, αλλά, χειρότερα ακόμα, με αντικαθιστούσαν. Ο Ντάγκλας, που ήρθε να με πάρει απ' το αεροδρόμιο, ήταν ανάστατος. Οι Σμιτ & Χάνσον, έχοντας χάσει την υπομονή τους, ήθελαν μια απόδειξη πως προχωρούσα και πως σε λίγο καιρό θα ήμουν σε θέση να τους παραδώσω ένα καινούριο ολοκληρωμένο χειρόγραφο.

«Δύσκολα τα πράγματα», μου είπε στο αυτοκίνητο πηγαίνοντάς με στο Μανχάτταν. «Πες μου πως η Φλόριντα σε αναζωογόνησε και πως έχει ήδη προχωρήσει το βιβλίο σου! Είναι κι αυτός ο τύπος για τον οποίο μιλούν όλοι... Το βιβλίο του θα είναι η μεγάλη επιτυχία των Χριστουγέννων. Κι εσύ, Μάρκους; Τι έχεις για τα Χριστούγεννα;»

«Θα στρωθώ!» φώναξα πανικόβλητος. «Θα τα καταφέρω! Θα κάνουμε μια μεγάλη διαφημιστική καμπάνια και θα πετύχουμε! Ο κόσμος αγάπησε το πρώτο μου βιβλίο, θα αγαπήσει και το επόμενο!»

«Μαρκ, δεν έχεις καταλάβει. Θα μπορούσαμε να 'χουμε κάνει αυτό που λες μέχρι και πριν από μερικούς μήνες. Αυτή ήταν η στρατηγική, να σερφάρουμε πάνω στην επιτυχία σου, να τροφο-

δοτήσουμε το κοινό, να του δώσουμε αυτό που ζητάει. Ο κόσμος ήθελε τον Μάρκου Γκόλντμαν, αλλά αφού ο Μάρκου Γκόλντμαν έκανε διακοπές στη Φλόριντα, οι αναγνώστες πήγαν κι αγόρασαν το βιβλίο κάποιου άλλου. Έχεις μελετήσει καθόλου οικονομία, Μαρκ; Τα βιβλία έχουν γίνει προϊόν ανταλλάξιμο. Ο κόσμος θέλει ένα βιβλίο που να του αρέσει, να τον κάνει να χαλαρώνει, να τον διασκεδάξει. Κι αν δεν τους το δώσεις εσύ, τότε θα το κάνει ο διπλανός σου, κι εσύ απλώς θα πεταχτείς στα σκουπίδια».

Κατατρομαγμένος από τους χρησμούς του Ντάγκλας, στρώθηκα στη δουλειά όσο ποτέ άλλοτε. Άρχιζα να γράφω στις έξι το πρωί και δεν σταματούσα πριν από τις εννιά ή τις δέκα το βράδυ. Μέρρες ολόκληρες τις περνούσα στο γραφείο μου, γράφοντας ασταμάτητα, παρασυρόμενος από τη φρενίτιδα της απελπισίας, αραδιάζοντας λέξεις, ξεκινώντας φράσεις και κατεβάζοντας άπειρες ιδέες για μυθιστόρημα. Αλλά, προς μεγάλη μου δυσαρέσκεια, δεν παρήγαγα τίποτα το αξιόλογο. Όσο για την Ντενίζ, περνούσε τις μέρες της ανησυχώντας για την κατάστασή μου. Καθώς δεν είχε πια τι να κάνει, αφού δεν είχα τίποτα να της υπαγορεύσω, ούτε υπήρχε αλληλογραφία που έπρεπε να ταξινομηθεί, ούτε καφέδες που έπρεπε να ετοιμαστεί, πηγαينوερχόταν στον διάδρομο. Κι όταν δεν άντεχε άλλο, χτυπούσε διακριτικά την πόρτα μου.

«Σε παρακαλώ, Μάρκου, άνοιξέ μου!» έλεγε στενάζοντας. «Βγες απ' το γραφείο, πήγαινε έναν περίπατο στο πάρκο. Δεν έχεις φάει τίποτα σήμερα!»

Της απαντούσα, ουρλιάζοντας:

«Δεν πεινάω! Δεν πεινάω! Δεν πρόκειται να φάω αν δεν γράψω το βιβλίο μου!».

Εκείνη έκλαιγε σχεδόν.

«Μη λες τέτοια πράγματα, Μάρκου! Θα πάω στο ντελικατέσεν στη γωνία να σου φέρω σάντουιτς με βοδινό, το αγαπημένο σου. Πάω τώρα αμέσως! Αμέσως!»

Την άκουγα να παίρνει την τσάντα της και να τρέχει ως την πόρτα της εισόδου κι έπειτα να κατεβαίνει με ταχύτητα τα σκαλιά, λες και η βιασύνη της θα άλλαζε κάτι στην κατάσταση μου. Διότι επιτέλους είχα καταλάβει πόσο μεγάλο ήταν το κακό που

με είχε βρει· το να γράψω ένα βιβλίο ξεκινώντας απ' το τίποτα μου είχε φανεί πολύ εύκολο, αλλά τώρα που ήμουν στην κορυφή, τώρα που έπρεπε να επιβεβαιώσω το ταλέντο μου και να ξανακάνω την ίδια εξαντλητική πορεία προς την επιτυχία, η οποία είναι η γραφή ενός καλού μυθιστορήματος, δεν ένιωθα πια πως ήμουν ικανός. Είχα προσβληθεί από την ασθένεια των συγγραφέων και δεν υπήρχε κανείς να με βοηθήσει. Σε όσους το έλεγα μου απαντούσαν πως δεν ήταν τίποτα σοβαρό, πως ήταν σίγουρα κάτι πολύ συνηθισμένο και πως, αν δεν έγραφα το βιβλίο μου σήμερα, θα το έγραφα αύριο. Προσπάθησα, για δυο μέρες, να πάω να δουλέψω στο παλιό μου δωμάτιο, στο πατρικό μου σπίτι, στο Μονκλέρ, στο ίδιο δωμάτιο όπου είχα βρει την έμπνευση για το πρώτο μου μυθιστόρημα. Αλλά αυτή η απόπειρα κατέληξε σε αξιοθρήνητη αποτυχία, στην οποία η μητέρα μου είχε ένα μερίδιο ευθύνης, ειδικότερα επειδή πέρασε αυτές τις δυο μέρες καθισμένη δίπλα μου, με τα μάτια καρφωμένα στην οθόνη του φορητού μου υπολογιστή, επαναλαμβάνοντας: «Πολύ ωραία, Μάρκι».

«Μα δεν έγραφα ούτε μια γραμμή, μαμά», της είπα στο τέλος.
«Το νιώθω πως θα είναι πολύ καλό».

«Μαμά, άφησέ με μόνο...»

«Γιατί θες να μείνεις μόνος; Πονάει η κοιλιά σου; Θέλεις να κλάσεις; Μπορείς να κλάσεις μπροστά μου, γλυκέ μου. Η μάνα σου είμαι».

«Όχι, μαμά, δεν θέλω να κλάσω».

«Πεινάς τότε; Θέλεις πανκέικς; Βάφλες; Κάτι αλμυρό; Αυγά ίσως;»

«Όχι, δεν πεινάω».

«Τότε, γιατί θες να σ' αφήσω μόνο σου; Μήπως προσπαθείς να μου πεις πως η παρουσία της γυναίκας που σ' έφερε στη ζωή σε ενοχλεί;»

«Όχι, δεν μ' ενοχλείς, αλλά...»

«Αλλά, τι;»

«Τίποτα, μαμά».

«Χρειάζεσαι μια φιλεναδίτσα, Μάρκι. Νομίζεις πως δεν ξέρω ότι τα χάλασες μ' αυτή την τηλεορασού; Πώς την είπαμε;»

«Λύντια Γκλουρ. Έτσι κι αλλιώς, δεν είχαμε στ' αλήθεια δεσμό, μαμά. Θέλω να πω, ήταν μια ιστορία έτσι...»

«Μια ιστορία έτσι... Μια ιστορία έτσι!... Αυτά κάνουν οι νέοι σήμερα, ιστορίες έτσι, και γι' αυτό βρίσκονται στα πενήντα τους φαλακροί και χωρίς οικογένεια!»

«Τι σχέση έχει η φαλάκρα, μαμά;»

«Δεν έχει. Αλλά το βρίσκεις φυσιολογικό να μαθαίνω από τα περιοδικά πως βγαίνεις μ' αυτή την κοπέλα; Ποιος γιος τα κάνει αυτά στη μάνα του, ε; Να φανταστείς πως λίγο πριν φύγεις για τη Φλόριντα πήγα στον Σάινγκετς –τον κομμωτή, όχι τον χασάπη– κι εκεί άρχισαν όλοι να με κοιτάνε παράξενα. Ρώτησα τι συμβαίνει και τότε η κυρία Μπεργκ, με το σεσουάρ για την περιμανάντ στο κεφάλι, μου έδειξε το περιοδικό που διάβαζε. Βλέπω μια φωτογραφία σου μαζί μ' αυτή τη Λύντια Γκλουρ, στον δρόμο, κι έπειτα τον τίτλο του άρθρου, που έλεγε πως χωρίσατε. Όλο το κομμωτήριο ήξερε πως είχατε χωρίσει κι εγώ δεν ήξερα καν πως βλέπoσουν μ' αυτή την κοπέλα! Δεν ήθελα βέβαια να με περάσουν για καμιά ανόητη, είπα πως ήταν μια πολύ γοητευτική γυναίκα και πως είχε έρθει πολλές φορές για φαγητό στο σπίτι.»

«Μαμά, δεν σου μίλησα γι' αυτήν επειδή δεν ήταν κάτι σοβαρό. Δεν ήταν η σωστή, καταλαβαίνεις;»

«Μα δεν είναι ποτέ η σωστή! Δεν γνωρίζεις ποτέ κάποιιο καλό κορίτσι, Μάρκι, αυτό είναι το πρόβλημα! Νομίζεις πως αυτές οι τηλεορασούδες είναι ικανές να κρατήσουν σπιτικό; Κοίτα, συνάντησα την κυρία Λεβί χτες στο σούπερ μάρκετ. Η κόρη της είναι κι αυτή ανύπαντρη. Θα ήταν ό,τι πρέπει για σένα. Κι έπειτα, έχει πολύ ωραία δόντια. Θέλεις να της πω να έρθει τώρα καμιά βόλτα από δω;»

«Όχι, μαμά, προσπαθώ να δουλέψω.»

Εκείνη τη στιγμή, χτύπησε το κουδούνι.

«Αυτές πρέπει να 'ναι», είπε η μάνα μου.

«Τι αυτές, δηλαδή;»

«Η κυρία Λεβί με την κόρη της. Τους είπα να έρθουν για τσάι κατά τις τέσσερις. Και είναι τέσσερις ακριβώς. Μια καλή γυναίκα

είναι μια γυναίκα που είναι πάντα στην ώρα της. Μη μου πεις πως δεν νιώθεις να σου αρέσει κιόλας;»

«Τις κάλεσες για τσάι; Να τις πετάξεις έξω, μαμά! Δεν θέλω να τις δω! Πρέπει να γράψω το βιβλίο μου, διάβολε! Δεν ήρθα εδώ για να παίξω τις κουμπάρες, πρέπει να γράψω ένα μυθιστόρημα!»

«Αχ, Μάρι! Στ' αλήθεια χρειάζεσαι φιλεναδίτσα. Μια κοπελίτσα να την αρραβωνιαστείς και να την παντρευτείς. Σκέφτεσαι πολύ τα βιβλία και όχι όσο πρέπει τον γάμο...»

Κανείς δεν καταλάβαινε τη σοβαρότητα της κατάστασης. Έπρεπε οπωσδήποτε να γράψω ένα καινούριο βιβλίο, για να τηρήσω έστω τους όρους του συμβολαίου που είχα υπογράψει με τον εκδότη. Τον Γενάρη του 2008, ο Ρόυ Μπαρνάσκι, ο πανίσχυρος γενικός διευθυντής του οίκου Σμιτ & Χάνσον, με κάλεσε στο γραφείο του, στον 51ο όροφο ενός ουρανοξύστη της λεωφόρου Λέξινγκτον, για να με επαναφέρει με σοβαρότητα στην τάξη. «Λοιπόν, Γκόλντμαν; Πότε θα έχω το καινούριο σου χειρόγραφο;» γρύλισε. «Το συμβόλαιό μας είναι για πέντε βιβλία. Πρέπει να στρωθείς στη δουλειά και γρήγορα μάλιστα! Θέλουμε αποτελέσματα, θέλουμε εισπράξεις! Έχεις αργήσει στις προθεσμίες! Έχεις αργήσει γενικώς! Είδες αυτόν τον τύπο που έβγαλε το βιβλίο του πριν απ' τα Χριστούγεννα; Σε αντικατέστησε στα μάτια του κόσμου! Ο ατζέντης του λέει πως το επόμενο μυθιστόρημά του έχει ήδη σχεδόν τελειώσει. Κι εσύ; Εσύ μας κάνεις και χάνουμε χρήμα! Φρόντισε να κουνηθείς λοιπόν και να επανορθώσεις. Κάνε μια εντυπωσιακή επιστροφή, γράψε μου ένα καλό βιβλίο και σώσε το τομάρι σου. Σου δίνω έξι μήνες, σου αφήνω περιθώριο ως τον Ιούνιο». Έξι μήνες για να γράψω ένα βιβλίο, απ' τη στιγμή που ήμουν μπλοκαρισμένος ενάμιση χρόνο τώρα. Ήταν αδύνατον. Χειρότερα ακόμα, ο Μπαρνάσκι, επιβάλλοντάς μου προθεσμία, δεν με είχε ενημερώσει για τις συνέπειες στις οποίες επρόκειτο να εκτεθώ αν δεν συμμορφωνόμουν. Το καθήκον αυτό το ανέλαβε ο Ντάγκλας, δύο εβδομάδες αργότερα, κατά τη διάρκεια της χιλιοστής μας κουβέντας στο διαμέρισμά μου. Μου είπε: «Πρέπει να γράφεις, παλιόφιλε, δεν σε παίρνει άλλο! Έχεις υπογράψει για πέντε βιβλία! Πέντε βιβλία! Ο Μπαρνάσκι έχει βγει

απ' τα ρούχα του, δεν θα κάνει άλλο υπομονή... Μου είπε πως σου δίνει περιθώριο ως τον Ιούνιο. Και ξέρεις τι θα γίνει αν δεν τα καταφέρεις; Θα σπάσουν το συμβόλαιό σου, θα σε σύρουν στα δικαστήρια και θα σου πιουν το αίμα. Θα σου τα πάρουν όλα, και τότε πάει περίπατο η ωραία σου ζωή, το ωραίο σου διαμέρισμα, τα ιταλικά σου παπούτσια, το μεγάλο σου αμάξι. Δεν θα 'χεις τίποτα πια. Θα σε ξεζουμίσουν». Να με λοιπόν, εγώ που έναν χρόνο νωρίτερα όλοι με θεωρούσαν το καινούριο αστέρι της λογοτεχνίας αυτής της χώρας, τώρα είχα καταντήσει η μεγάλη απελπισία, ο τεμπελχανάς του εκδοτικού χώρου της Βόρειας Αμερικής. Μάθημα νούμερο δύο: Εκτός από εφήμερη, η δόξα έχει και συνέπειες. Μετά από εκείνο το βράδυ που ο Ντάγκλας μού έτριξε τα δόντια, σήκωσα το τηλέφωνό μου και σχημάτισα τον αριθμό του μοναδικού ανθρώπου που θεωρούσα πως μπορούσε να με βγάλει απ' αυτό το αδιέξοδο: του Χάρρυ Κέμπερτ, του παλιού μου καθηγητή στο πανεπιστήμιο και κυρίως ενός από τους πλέον πολυδιαβασμένους και σεβαστούς συγγραφείς της Αμερικής, με τον οποίο μας συνέδεε στενή φιλία εδώ και καμιά δεκαριά χρόνια, από τότε που ήμουν φοιτητής του στο Πανεπιστήμιο του Μπάροουζ, στη Μασσαχουσέττη.

Είχε περάσει πάνω από ένας χρόνος που είχα να τον δω και λίγο πολύ τόσος και από την τελευταία φορά που του είχα τηλεφωνήσει. Τον πήρα σπίτι του, στην Ορόρα, στο Νιου Χαμσάιρ. Ακούγοντας τη φωνή μου, μου είπε με ύφος περιπαικτικό:

«Ω! Μάρκουζ! Εσύ είσαι στο τηλέφωνο; Απίστευτο! Από τότε που έγινες διάσημος, έπαψα να έχω νέα σου. Προσπάθησα να σου τηλεφωνήσω πριν από έναν μήνα, αλλά έπεσα στη γραμματέα σου, που μου είπε πως δεν ήσουν εκεί για κανένα».

Του απάντησα χωρίς περιστροφές:

«Δεν είμαι καλά, Χάρρυ. Νομίζω πως δεν είμαι πια συγγραφέας».

Εκείνος σοβάρεψε αμέσως.

«Τι είναι αυτά που μου λες, Μάρκουζ;»

«Δεν ξέρω πια τι να γράψω, αυτό ήταν. Λευκή σελίδα. Εδώ και μήνες. Ίσως και χρόνο».

Εκείνος ξέσπασε σ' ένα καθησυχαστικό και εγγάρδιο γέλιο.

«Ψυχολογικό μπλοκάρισμα, Μάρκουσ, αυτό είναι! Οι λευκές σελίδες είναι κάτι τόσο ανόητο όσο και η σεξουαλική ανεπάρκεια που σχετίζεται με τις επιδόσεις· είναι ο πανικός της ιδιοφυΐας, ο ίδιος που κάνει το πουλάκι σου να παραμένει μαλακό όταν ετοιμάζεσαι να παίξεις τον γιατρό και τη νοσοκόμα με μια θαυμάστριά σου και το μόνο που σκέφτεσαι είναι πως θα ήθελες να της προκαλέσεις έναν οργασμό πολλών ρίχτερ. Μην ανησυχείς για την έμπνευση, αρκέσου στο να βάζεις λέξεις τη μία πίσω απ' την άλλη. Η έμπνευση έρχεται με φυσικό τρόπο».

«Νομίζεις;»

«Είμαι σίγουρος. Αλλά θα πρέπει ν' αφήσεις για λίγο στην άκρη τις κοσμικές βραδιές και τα καναπεδάκια. Είναι σοβαρή υπόθεση το γράψιμο. Νόμιζα πως αυτό σου το είχα εμφυσήσει».

«Μα, δουλεύω σκληρά! Δεν κάνω τίποτε άλλο! Και παρ' όλα αυτά, δεν καταφέρνω τίποτα».

«Αυτό σημαίνει πως δεν έχεις το κατάλληλο περιβάλλον. Η Νέα Υόρκη είναι πολύ όμορφη, αλλά κυρίως πολύ θορυβώδης. Γιατί δεν έρχεσαι εδώ, στο σπίτι μου, όπως τον καιρό που ήσουν φοιτητής;»

Να απομακρυνθώ από τη Νέα Υόρκη και ν' αλλάξω αέρα. Ποτέ μια πρόσκληση για εξορία δεν μου είχε φανεί πιο λογική. Να φύγω για να ξαναβρώ την έμπνευση για ένα καινούριο βιβλίο στην αμερικανική επαρχία παρέα με τον πρώην δάσκαλό μου. Αυτό ακριβώς χρειαζόμουν. Έτσι λοιπόν, μια εβδομάδα αργότερα, κατά τα μέσα Φλεβάρη του 2008, πήγα να εγκατασταθώ στην Ορόρα, στο Νιου Χαμσάιρ. Αυτό συνέβη μερικούς μήνες πριν απ' τα δραματικά γεγονότα που ετοιμάζομαι να σας διηγηθώ εδώ.

*

Πριν από την υπόθεση που συντάραξε την Αμερική το καλοκαίρι του 2008, κανείς δεν ήξερε ότι υπάρχει η Ορόρα. Πρόκειται για μια μικρή παραθαλάσσια πόλη, σε απόσταση περίπου ενός τε-

τάρτου της ώρας από τα σύνορα με τη Μασσαχουσέττη. Ο κεντρικός δρόμος περιλαμβάνει έναν κινηματογράφο –στον οποίο οι ταινίες παίζονται πάντα με καθυστέρηση σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα–, μερικά μαγαζιά, ένα ταχυδρομείο, ένα αστυνομικό τμήμα και κάποια λιγοστά εστιατόρια, ένα εκ των οποίων είναι και το Clark's, το ιστορικό diner¹ της πόλης. Τριγύρω, υπάρχουν μονάχα ήσυχες συνοικίες με σπίτια από χρωματιστές σανίδες και φιλόξενες μαρκίζες, με οροφές από σχιστόλιθο και πλασιωμένα από κήπους με άφθογα διατηρημένο γρασίδι. Πρόκειται για μια Αμερική μέσα στην Αμερική, όπου οι κάτοικοι δεν κλειδώνουν τις πόρτες τους· ένα απ' αυτά τα μέρη που υπάρχουν μονάχα στη Νέα Αγγλία, τόσο ήσυχα, που λες πως τίποτα κακό δεν μπορεί να συμβεί.

Γνώριζα καλά την Ορόρα, επειδή ερχόμουν συχνά να επισκεφθώ τον Χάρρυ όταν ήμουν φοιτητής του. Έμενε σ' ένα υπέροχο σπίτι από πέτρα και πευκοξύλο, έξω από την πόλη, στον αυτοκινητόδρομο 1 προς το Μείν, το οποίο ήταν χτισμένο στην όχθη ενός πορθμού που αναγραφόταν στους χάρτες με την ονομασία Γκουζ Κόουβ. Ήταν το ιδανικό σπίτι για έναν συγγραφέα, με θέα τον ωκεανό, με μια βεράντα για τις όμορφες μέρες, από την οποία μια σκάλα οδηγούσε απευθείας στην παραλία. Τα περίχωρα είχαν μια άγρια ηρεμία: το παράκτιο δάσος, οι λωρίδες με τα βότσαλα και τις γιγάντιες πέτρες, τα χλωρά δασύλλια από φτέρες και βρύα, τα μονοπάτια για περίπατο που εκτείνονταν κατά μήκος της ακτής. Μερικές φορές θα νόμιζε κανείς πως βρίσκεται στην άκρη του κόσμου, αν δεν ήξερε πως βρισκόταν μονάχα μερικά χιλιόμετρα απόσταση από τον πολιτισμό. Και εύκολα μπορούσες να φανταστείς τον ηλικιωμένο συγγραφέα να δημιουργεί τα αριστουργήματά του σ' αυτή τη βεράντα, εμπνεόμενος από τις παλίρροιας και τα ηλιοβασιλέματα.

Στις 10 Φεβρουαρίου του 2008, έφυγα από τη Νέα Υόρκη, ενώ

1. Τα diners είναι τυπικά λαϊκά αμερικανικά εστιατόρια, απ' αυτά που βρίσκει κανείς συνήθως και στους μεγάλους αυτοκινητόδρομους, τα οποία σεβρίζουν πρόχειρη κουζίνα, χάμπουργκερ κτλ. [Σ.τ.Μ.]

η κρίση της λευκής σελίδας είχε φτάσει στο αποκορύφωμά της. Η χώρα ήταν ήδη σε αναβρασμό από τα προεδρικά των προεδρικών εκλογών· μερικές μέρες πριν, η «Σούπερ Τρίτη»² (που κατ'εξαιρέση είχε γίνει Φεβρουάριο αντί για Μάρτιο, απόδειξη πως αυτή η χρονιά θα ήταν έξω από τα συνηθισμένα) είχε χαρίσει το ρεπουμπλικανικό εισιτήριο στον γερουσιαστή ΜακΚέιν, ενώ στους δημοκρατικούς η μάχη ανάμεσα στη Χίλαρι Κλίντον και τον Μπαράκ Ομπάμα μαινόταν ακόμα. Έκανα τη διαδρομή με το αυτοκίνητο ως την Ορόρα, χωρίς να σταματήσω πουθενά. Είχε χιονίσει εκείνο τον χειμώνα και τα τοπία που παρήλαυναν γύρω μου ήταν κατάλευκα. Μου άρεσε το Νιου Χαμσάιρ, μου άρεσε η ηρεμία του, τα τεράστια δάση του, οι σκεπασμένες με νούφαρα λιμνούλες του όπου το καλοκαίρι μπορούσες να κολυμπήσεις και τον χειμώνα να κάνεις πατινάζ, μου άρεσε το ότι κανείς δεν πλήρωνε δασμούς, ούτε φόρους εισοδήματος. Έβρισκα πως ήταν μια φιλελεύθερη πολιτεία και το σλόγκαν της, ΖΗΣΕ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ Ή ΠΕΘΑΝΕ, τυπωμένο πάνω στις πινακίδες των αυτοκινήτων που με προσπερνούσαν στον αυτοκινητόδρομο, συνόφιζε πολύ καλά αυτό το δυνατό αίσθημα ελευθερίας που με καταλάμβανε κάθε φορά που πήγαινα να περάσω ένα διάστημα στην Ορόρα. Θυμάμαι άλλωστε πως φτάνοντας μπροστά στο σπίτι του Χάρρυ εκείνη τη μέρα, ένα μεσημέρι με κρύο και καταχνιά, ένωσα αμέσως μια αίσθηση εσωτερικής γαλήνης. Με περίμενε κάτω από το υπόστεγο του σπιτιού, κουκουλωμένος με ένα πελώριο χειμωνιάτικο παλτό. Μόλις κατέβηκα απ' το αυτοκίνητο, ήρθε προς το μέρος μου, έβαλε τα χέρια του στους ώμους μου και μου χάρισε ένα πλατύ και παρηγορητικό χαμόγελο.

«Τι σου συμβαίνει, Μάρκουσ;»

«Δεν ξέρω, Χάρρυ...»

2. Στις ΗΠΑ, «Σούπερ Τρίτη» (Super Tuesday) αποκαλείται η πρώτη Τρίτη του Μαρτίου, σε μια χρονιά προεδρικών εκλογών, κατά την οποία οι περισσότερες πολιτείες ψηφίζουν ταυτόχρονα για να αναδείξουν, ανάμεσα στους υποψηφίους, εκείνους που θα λάβουν το χρίσμα από το κόμμα τους και θα κατέβουν στις εκλογές τον ερχόμενο Νοέμβρη. [Σ.τ.Μ.]